

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Батьківський коучинг

доктор Гражина Катра

UNIWERSYTET
WARSZAWSKI

WYDZIAŁ NAUK
EKONOMICZNYCH

Що означає бути батьками?

Батьки - це люди, від яких безпосередньо походить дитина - її тато і мама.

Біологічні батьки мають кровні зв'язки зі своєю дитиною, але більш важливими є емоційні зв'язки та модель батьківських ролей, які прийняті в даному суспільстві, в конкретній культурі.

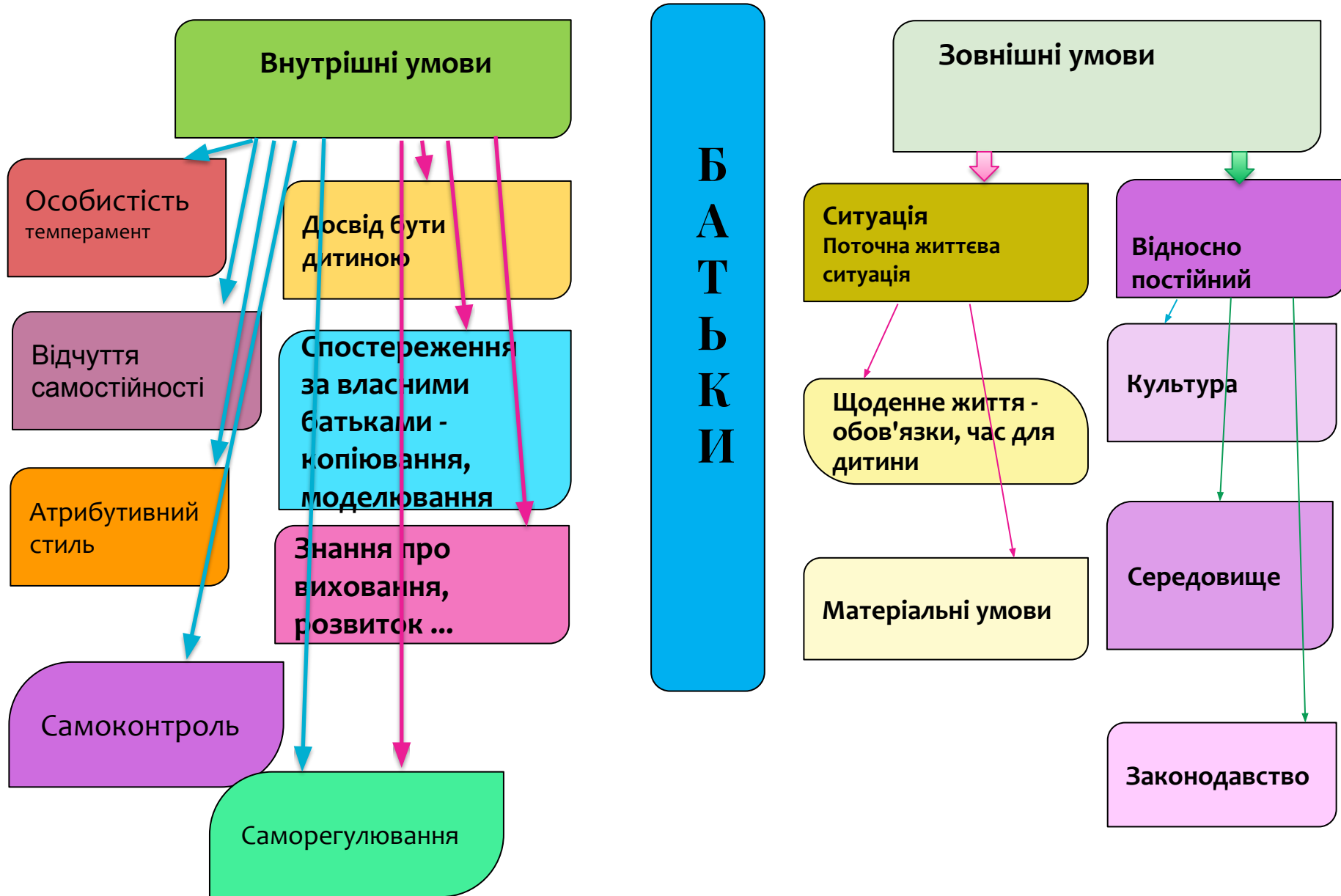
Уявлення про те, що означає бути хорошими батьками, та суспільні очікування щодо батьків визначають, якими батьками є конкретні люди.

Батьківська роль є складною, включає в себе багато викликів, багато завдань і має багато факторів - внутрішніх і зовнішніх.

Батьківські дилеми

- Чи я хороший тато/мама?
- Чи точно я все роблю правильно?
- Чи добре я виховую свою дитину?
- Чи виросте моя дитина зрілою, відповідальною людиною?
- ...
- ...

Від чого залежить, що я є таким татом/мамою, яким я є?

Батьки як коучі чи коучі для батьків?

1. У чому полягає таке бачення ролі батьків?
2. Чим батьки-коучі відрізняються від "традиційних" батьків?
3. Батьки-коучі - горизонтальні стосунки - більше схожі на партнерство?
4. „Традиційні батьки” - вертикальні відносини

А тепер трохи про коучинг .

Коуч - тренер

Коучинг - процес підтримки спортсмена для досягнення спортивного успіху

Коучинг у психологічному сенсі - це не терапія і не консультації

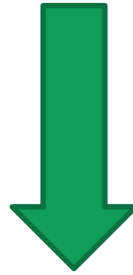
Отже, що ж таке коучинг?

Активне партнерство для розвитку особистості, тобто:

- розвиток та збагачення її потенціалу
- створення психологічних умов, що сприяють досягненню цієї мети
- **супроводжувати її у пізнанні себе та правильному виборі (відповідно до її потреб, вподобань та можливостей)**

Як працює коучинг?

Основний метод - задавати питання!!!

Краще, глибше розуміння:

- ❖ свою ситуацію (що я маю на увазі?)
- ❖ свої мотиви (звідки з'явилася моя реакція? - емоційна, когнітивна, поведінкова) та
- ❖ свої цілі (Чого я хочу? Чого я хочу/потрібно досягти, отримати?)

Батьки в ролі коуча

1. У чому полягає таке бачення ролі батьків?
2. Чим відрізняються батьки-коучі від "традиційних" батьків?
  - ❖ Батьки-коучі - горизонтальні стосунки - більше схожі на партнерство? /z ograniczeniami/
  - ❖ „Традиційні батьки” - вертикальні відносини

Чи можуть батьки бути коучем для своєї дитини?

1. Батьки - приклад для наслідування своїм дітям
2. Має низку "інструментів", які необхідні для хорошого, ефективного коучингу, адже він може:
  - створити відповідний клімат для розмови
  - використовувати повсякденні домашні, сімейні ситуації
  - бути готовим до використання коучингу – це найскладніше
  - більш зріло осмислювати те, що відбувається
  - задавати питання, а не висловлювати свою думку
  - контролювати узгоджені з дитиною дії

На чому ґрунтується те, щоб бути коучем для своєї дитини?

1. Створення хороших відносин

Хороші стосунки - що це?

Ознаки хороших стосунків з кимось - відчуття безпеки, взаємної довіри, спокійна розмова - невимушена, неупереджена; узгодженість вербальної комунікації та мови тіла

2. Віра в себе, у власні сили - те, в що ти думаєш про себе як про особистість, як про батьків.
3. Переконавання в тому, що можна щось змінити в собі, у стосунках, і що дитина також може (перш за все) змінитися, коли вона "дозріє", буде готова до цього.
4. Вміння активно слухати

Активне слухання.

Про що тут йдеться? - це так просто!

Активне слухання - це дуже складне мистецтво, це велика майстерність.

Навіщо?

Ми хочемо допомогти

Хочемо поділитися досвідом - на думку спадають схожі ситуації з власного життя, якісь асоціації ....

Ми знаємо краще

Ми хочемо вберегти дитину від неприємних переживань, стресу

Що таке активне слухання?

Уважно слухай, зосередься на тому, що говорить дитина, і зосередься на тому, як вона розмовляє з нами!

Слухай так, щоб у будь-який момент ти міг повторити своїми словами те, що сказала дитина!

Залиш свої коментарі, життєву мудрість, поради та настанови! - хоча тобі може здаватися, що ти знаєш краще, тому що ти вже проходив через багато подібних ситуацій....

Дай дитині можливість говорити! - не перебивай, не засуджуй, не применшуй проблему

Підтримуй зоровий контакт! - але не наполегливо

Спробуй поставити себе на місце дитини! - тоді ти приймеш схожу позу тіла, говоритимеш схожим тоном....

Що може бути корисним при активному слуханні?

Ставлячи питання особливого типу:

відкриті запитання або речення, що заохочують до роздумів:

Як це було?

Що ти ще можеш сказати з цього приводу?

Коли це сталося?

Що ж відбувається насправді?

Про що насправді йдеться у цій ситуації?

Що ти думаєш про це?

Що ти відчувала/відчував в той момент?

Наскільки це тебе турбує (злить, засмучує...)?

Що може бути корисним при активному слуханні? (продовження 1)

Постановка спеціальних запитань (продовження):

аналітичні питання - складаються з двох частин:

Частина I - посилення на певний стан речей (свідомі чи несвідомі переконання), який дитина приймає апріорі і має оминати - Ти кажеш, що ти їй не подобаєшся, а якби ти їй подобався (ставився до неї просто, нейтрально), то ....

Частина II – заохочення до іншого способу мислення

....., як би ти поставився до її поведінки?

....., як би ти відреагував на її коментар (зауваження, оцінку....)?

Що може бути корисним при активному слуханні? (продовження 2)

Використовуючи перефразування, тобто висловлюючи своїми словами те, що ти почув:

Я розумію, що ...

Так ти кажеш.....

Я чула, що ти засмучений (злий, розчарований...) через слова (поведінку ....) цієї людини (вчителя, колеги...)

Чи правильно я розумію, що .....

Вправа

Історія:

Що сталося, ти така сумна?

Я зовсім не...

Не сумна - як ти себе почуваєш?

Я не хочу про це говорити.

Ок, але ти ж знаєш, що я хвилююся за тебе, тож чому б тобі не викинути це з голови?

Сьогодні в школі Оля сказала Оксані, щоб вона зі мною не спілкувалася.

Як відреагують "класичні" батьки?

Як відреагують батьки-коучі?

Це початок шляху до того, щоб стати коучем своєї дитини

Що варто взяти з цієї зустрічі?

Позитивна атмосфера, хороші стосунки - це ключ до порозуміння з дитиною

Активне слухання – цьому можна навчитися!

Подумай про дитину, прийми її точку зору, відкинь свою власну точку зору.

Варто пам'ятати, що ви все ще залишаєтеся насамперед батьками - необхідно піклуватися про свою дитину, виховувати її, супроводжувати її до досягнення самостійності в безпечний спосіб, і ви несете за це відповідальність!